

ATK Årsrapport 2017

Trafiksäkerhetskameror

Titel: ATK Årsrapport 2017
Publikationsnummer: 2018:173
Utgivningsdatum: september 2018
Utgivare: Trafikverket
Layout: Gullers Grupp
Distributör: Trafikverket

Innehåll

ORDFÖRANDEN I ATK-RÅDET HAR ORDET	5
INLEDNING	6
MÅL FÖR ATK-SYSTEMET OCH MÅLUPPFYLLELSE 2017	8
VIKTIGA HÄNDELSER UNDER 2017	14
ATK I SIFFROR	14

Automatisk trafiksäkerhetskontroll (ATK) är ett system för automatisk hastighetsövervakning med kameror. Målet med trafiksäkerhetskameror är att sänka medelhastigheten på våra mest olycksdrabbade vägar och att på det sättet få ner antalet döda och allvarligt skadade. Systemet förvaltas av Trafikverket och Polisen.

Det finns ett gemensamt samarbetsorgan mellan Trafikverket och Polisen för systemet med trafiksäkerhetskameror – ATK-rådet. Rådets funktion är att förvalta ATK-systemet på effektivaste sätt och att vara rådgivande inom respektive myndighet.

Ordföranden i ATK-rådet har ordet

ATK-systemet är ett framgångsrikt samarbete mellan Trafikverket och Polisen.

Systemet består i dag av cirka 1 600 stationer längs vägarna och en utredningskapacitet på cirka 280 000 ärenden per år. Acceptansen för ATK-systemet är fortsatt hög och hastigheten på vägar med ATK-stationer är i nivå med satta mål.

En utbyggnad av ATK-systemet har genomförts under året för att ytterligare öka hastighetsefterlevnaden på vägnätet och bidra till målet att minska antalet döda och allvarligt fram till år 2020. 150 nya trafiksäkerhetskameror har tagits i drift under året.

ATK-systemet får hög uppmärksamhet såväl från allmänhet som från media och vår gemensamma kommunikation fungerar väl.

Viktiga händelser under året

Utbyggnad av ATK-systemet

Under 2017 har fokus varit en utbyggnad av systemet med trafiksäkerhetskameror. Under 2017 har 58 nya sträckor med sammanlagt 150 mätstationer etablerats och tagits i drift.

Hastighetssäkring i tunnlar

Ett teknikutvecklingsprojekt för att undersöka möjligheten att vidareutveckla och anpassa ATK-systemet för hastighetssäkring i tunnlar har avslutats under 2017. Trafikverket har beslutat att förbereda anläggningar i tunnlar i Stockholm och Göteborg för etablering under 2018.

Dialog med elnätsägare

Med anledning av långa leveranstider för elnätsanslutningar har det under året förts en fördjupad dialog mellan Trafikverket och berörda elnätsägare. Leveranstiden för elnätsanslutningar har också delvis påverkats av Trafikverkets handläggningstider för tillståndsgivning.

Möjliggöra ATK på kommunala vägar

Trafikverket och Sveriges kommuner och landsting (SKL) har under året undersökt möjligheter för att etablera trafiksäkerhetskameror på kommunala vägar. Arbetet kommer att fortsätta under 2018.

*Maria Lönegård,
Ordförande i ATK-rådet 2017*

Inledning

Automatisk trafiksäkerhetskontroll (ATK) är ett system för automatisk hastighetsövervakning med kameror. Trafiksäkerhetskamerorna finns på vägavsnitt och platser där risken för olyckor är stor och där hastigheterna var höga innan kamerorna sattes upp. ATK-systemet förvaltas av Trafikverket och Polisen. I Sverige är det föraren som ansvarar för framförandet av bilen och som får böter vid en hastighetsöverträdelse.

Det övergripande målet är att få ner medelhastigheten på våra mest olycksdrabbade vägar och på det sättet få ner antalet döda och allvarligt skadade.

Trafikverket och Polisen har ett samarbetsorgan för systemet med trafiksäkerhetskameror – ATK-rådet. Rådets funktion är att förvalta ATK-systemet på effektivaste sätt och att vara rådgivande inom respektive myndighet.

I ATK-rådet behandlas frågor om ATK-systemet inom områden där det är angeläget att myndigheterna agerar gemensamt. Några exempel:

- långsiktig planering för utveckling och användning av ATK-systemet
- systemets totala storlek, antalet stationer och antalet ärenden
- trafiksäkerhetseffekter och samhällets acceptans för systemet
- information.

Representanter i ATK-rådet under 2017

Pontus Fälldin		Polismyndigheten
Maria Lönegård	Ordförande	Polismyndigheten
Tommy Boström		Polismyndigheten
Marie Hagberg		Trafikverket
Ulrika Honauer		Trafikverket
Maria Krafft		Trafikverket
Anders Drugge	Adjungerad	Polismyndigheten
Tony Härdin	Adjungerad	Polismyndigheten
Rune Hammarberg	Adjungerad	Trafikverket
Eva Lundberg	Adjungerad	Trafikverket
Ulf Carlsson	Adjungerad	Konsult

Mål för ATK-systemet och måluppfyllelse 2017

Det övergripande målet för ATK-systemet är att sänka medelhastigheten på våra mest olycksdrabbade vägar och att på det sättet få ner antalet döda och allvarligt skadade.

Vi redovisar här de mål ATK-rådet har satt upp för ATK-systemet 2017 samt måluppfyllelsen med en kommentar för varje mål.

> MÅL 1 – Minskning av medelhastigheten

Medelhastigheten på vägar utrustade med trafiksäkerhetskameror ska bibehållas eller sänkas jämfört med tidigare mättillfällen.

Måluppfyllelse

Hastigheterna mäts vart tredje år vid och mellan ATK-stationer. Senaste mätåret var 2011 och resultatet analyserades av Statisticon AB på uppdrag av Trafikverket.

Målet kan inte bedömas.

Kommentar: Uppföljning har inte gjorts under 2017. Trafikverket har prioriterat ett projekt med att se över och eventuellt uppdatera de effektsamband som används för att värdera effekter av ATK.

> MÅL 2A – Andelen fordon som överskrider rapporteringsgränsen

Andelen fordon på riksnivå som överskrider gällande rapporteringsgräns för hastighetsöverskridande vid trafiksäkerhetskameror ska inte överstiga angivna procentnivåer vid nedanstående hastighetsgränser.

Måluppfyllelse

Andelen fordon som överskridit gällande rapporteringsgräns vid olika hastighetsgränser:

Hastighetsgräns	Mål (%)	Utfall (%)
40 km/tim	2	2,0 (3,2)
50 km/tim	2	1,3 (1,6)
60 km/tim	2	1,0 (1,1)
70 km/tim	2	0,8 (0,9)
80 km/tim	1	0,5 (0,6)
90 km/tim	1	0,3 (0,4)
100 km/tim och högre	1	0,2 (0,1)

Förra årets utfall inom parentes.

Målet är uppfyllt.

Kommentar: Andelen fordon som överskridit gällande rapporteringsgräns är fortsatt mycket låg nivå på riksnivå.

> MÅL 2B – Andelen fordon som överskrider rapporteringsgränsen

Andelen fordon på länsnivå som överskrider gällande rapporteringsgräns för hastighetsöverskridande vid trafiksäkerhetskameror ska inte överstiga angivna procentnivåer vid nedanstående hastighetsgränser.

Måluppfyllelse

Andelen fordon som överskridit gällande rapporteringsgräns vid olika hastighetsgränser:

Hastighetsgräns	40 km/ tim	50 km/ tim	60 km/ tim	70 km/ tim	80 km/ tim	90 km/ tim	≥100 km/tim
Län/mål	2 %	2 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %
Jämtland		2,6 (3,6)					
Skåne	2,5 (-)						

Förra årets utfall inom parentes. Endast län som inte uppfyller målet 2017 redovisas.

Målet är delvis uppfyllt.

Kommentar: Andelen fordon som har överskridit gällande rapporteringsgräns är på en fortsatt låg nivå även på länsnivå. Det är framför allt vid låga hastighetsgränser som målet överskrids. Samarbete med den lokala polisen fortsätter.

> MÅL 3 – Allmänhetens förtroende för ATK-systemet

Att vidmakthålla allmänhetens förtroende för trafiksäkerhetskamerorna genom information och trovärdig tillämpning av systemet.

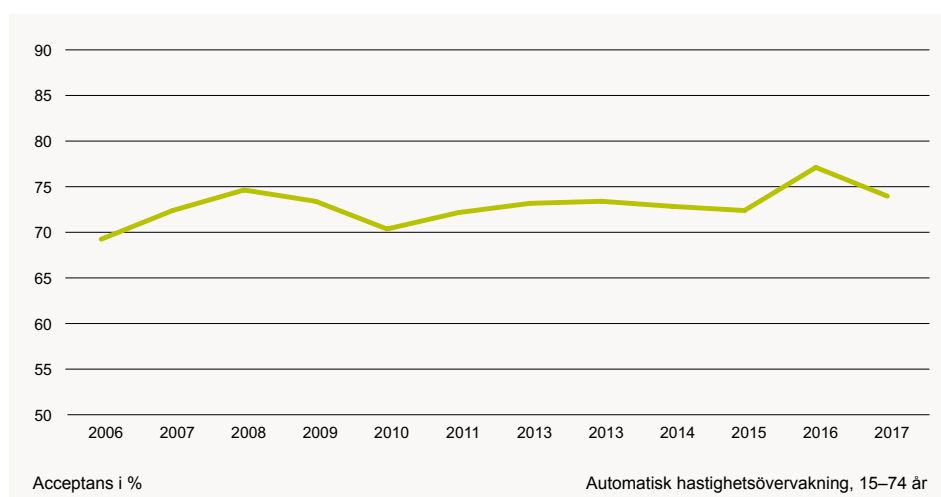
Måluppfyllelse

Målet mäts genom en fråga i Trafikverkets årliga trafiksäkerhetsenkät, där de tillfrågade får ta ställning till detta påstående:

”Automatisk hastighetsövervakning (med trafiksäkerhetskamera) är ett bra sätt att övervaka hastighetsöverträdelser.”

Totalt är det 71 procent som håller med om att automatisk hastighetsövervakning är ett bra sätt att övervaka hastighetsöverträdelser.

78 procent av kvinnorna är positivt inställda till automatisk hastighetsövervakning, liksom 67 procent av männen.

Målet är uppfyllt.

Kommentar: Acceptansen för övervakning med trafiksäkerhetskameror har sedan etableringen 2006 legat stabilt på strax över 70 procent.

> MÅL 4B – Trafiksäkerhetskamerornas tillgänglighet för aktivering

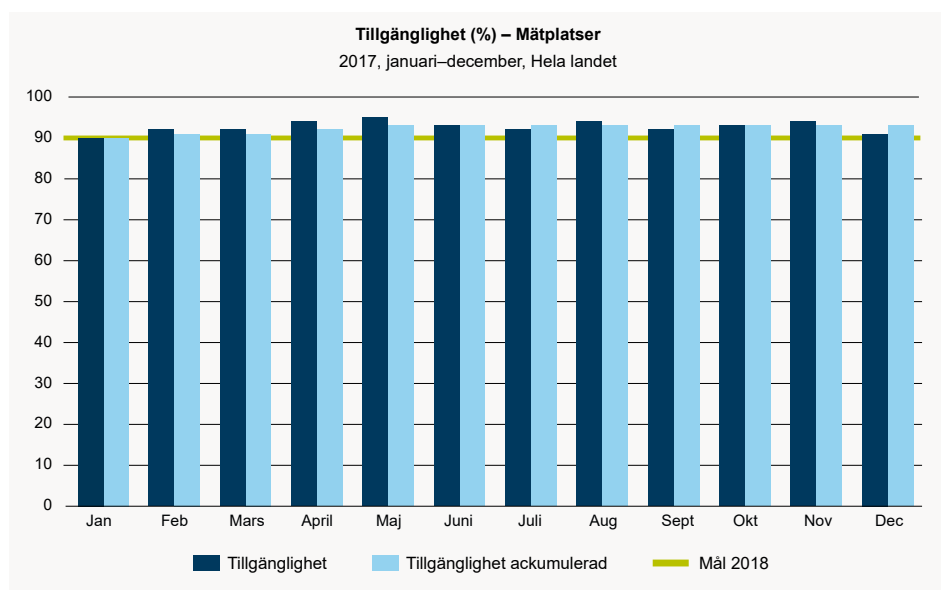
Tillgängligheten för aktivering av trafiksäkerhetskameror ska uppgå till 90 procent eller högre.

Måluppfyllelse

Under 2017 har andelen trafiksäkerhetskameror som varit tillgängliga för aktivering i genomsnitt varit 93 procent (91 procent föregående år).

Målet är uppfyllt.

Kommentar: Målet har även uppnåtts under årets samtliga månader.

> Mål 4C – Användning av mobila enheter

Varje enhet ska vara placerad efter väg och aktiverad för registrering under minst 400 timmar per år.

Måluppfyllelse

De mobila enheterna (vagnarna) har använts totalt 7 312 timmar under året (föregående år 8 026 timmar).

Varje enhet har i genomsnitt använts 535 timmar under året (föregående år 602 timmar).

Målet är uppfyllt.

Kommentar: Användningen av enheterna varierar över landet, från 140 till 774 timmar per enhet.

> Mål 7 – Andel lagförda av utredningsbara ATK-ärenden

35 % av alla utredningsbara ärenden ska leda till att föraren av det aktuella fordonet lagförs.

Måluppfyllelse

Under 2017 utfärdade Polisen och åklagare cirka 75 000 böter och strafförelägganden (föregående år 74 500). Detta motsvarar cirka 34 procent (föregående år 35 procent).

Målet är uppfyllt.

> Mål 9 – Tid till underrättelse

För 90 % av alla ärenden ska tiden mellan registrering av hastighetsöverträdelsen och underrättelsedokument inte överstiga 10 kalenderdagar.

Måluppfyllelse

Under 2017 har tiden från registrering av ärendet till att underrättelsedokumentet skickats ut i genomsnitt varit 8 kalenderdagar (föregående år 10 kalenderdagar).

Målet är uppfyllt.

Målöversyn

Trafikverket och Polisen har gemensamt sett över de mål som används för att följa ATK-verksamheten. ATK-rådet har fastställt följande mål för 2017:

Mål 1 – Medelhastighet

Medelhastigheten på vägar utrustade med trafiksäkerhetskameror ska bibehållas eller sänkas jämfört med tidigare mättillfällen.

Kommentar: Målet behålls oförändrat från föregående år.

Mål 2A – Hastighetsefterlevnad

Andelen fordon på läns- eller riksnivå som överskrider gällande **rapporteringsgräns** för hastighetsöverskridanden vid trafiksäkerhetskameror ska inte överstiga angivna % nivåer vid nedanstående hastighetsgränser.

- Tillåten hastighet ≤ 50 km/tim 2%
- Tillåten hastighet 60 km/tim 2%
- Tillåten hastighet 70 km/tim 2%
- Tillåten hastighet 80 km/tim 1%
- Tillåten hastighet 90 km/tim 1%
- Tillåten hastighet ≥ 100 km/tim 1%

Kommentar: Målet behålls oförändrat från föregående år.

Mål 2B – Hastighetsefterlevnad

Andelen fordon på läns- eller riksnivå som överskrider gällande **hastighetsgräns** för hastighetsöverskridanden vid trafiksäkerhetskameror ska inte överstiga angivna % nivåer vid nedanstående hastighetsgränser.

- Tillåten hastighet ≤ 50 km/tim 5 %
- Tillåten hastighet 60 km/tim 5 %
- Tillåten hastighet 70 km/tim 5 %
- Tillåten hastighet 80 km/tim 2 %
- Tillåten hastighet 90 km/tim 2 %
- Tillåten hastighet ≥ 100 km/tim 2 %

Kommentar: Målet är nytt för år 2018.

Mål 3 – Acceptans

Att vidmakthålla allmänhetens förtroende för trafiksäkerhetskamerorna genom information och trovärdig tillämpning av systemet.

Kommentar: Målet behålls oförändrat från föregående år.

Mål 4 B – Tillgänglighet

Tillgängligheten för aktivering av ATK mätstationer ska uppgå till ≥ 90 %.

Kommentar: Målet behålls oförändrat från föregående år.

Mål 4 C – Mobila enheter

Varje enhet ska vara placerad efter väg och aktiverad för registrering under minst 400 timmar per år.

Kommentar: Målet behålls oförändrat från föregående år.

Mål 7 – Lagföring

35 % av alla utredningsbara ärenden ska leda till att föraren av det aktuella fordonet lagförs.

Kommentar: Målet behålls oförändrat från föregående år.

Mål 9 – Utredning

Genomsnittlig tid mellan registrering av hastighetsöverträdelsen och UD ska inte överstiga 8 kalenderdagar.

Kommentar: Målet har skärpts från föregående år, från 10 till 8 kalenderdagar.

Viktiga händelser under 2017

Utbyggnad av ATK-systemet

Under 2017 har fokus varit en utbyggnad av systemet med trafiksäkerhetskameror. Under 2017 har 58 nya sträckor med sammanlagt 150 mätstationer etablerats och tagits i drift. Under 2017 har 150 mätstationer monterats ner eftersom andra trafiksäkerhetsåtgärder har genomförts.

Utbyggnaden har skett i hela Sverige.

Inför 2018

Trafikverket planerar att etablera ytterligare cirka 175 trafiksäkerhetskameror under 2018.

Hastighetssäkring i tunnlar

Ett teknikutvecklingsprojekt för att undersöka möjligheten att vidareutveckla och anpassa ATK-systemet för hastighetssäkring i tunnlar har avslutats under 2017. Trafikverket har beslutat att förbereda anläggningar i tunnlar i Stockholm och Göteborg för etablering under 2018.

Dialog med elnätsägare

Med anledning av de långa leveranstider för elnätsanslutningar av trafiksäkerhetskameror har det under året förts en fördjupad dialog mellan Trafikverket och de berörda elnätsägarna. Leveranstiden för elnätsanslutningar har också delvis påverkats av Trafikverkets handläggningstider för tillståndsgivning.

Möjliggöra ATK på kommunala vägar

Trafikverket och Sveriges kommuner och landsting (SKL) har under året undersökt möjligheter för att etablera trafiksäkerhetskameror på kommunala vägar. Arbetet kommer att fortsätta under 2018.

ATK i siffror

	2017
Antal mil väg med ATK	Ca 360 mil
Mätplatser	1 615
Mobila enheter	15

Det statliga vägnätet är drygt 10 000 mil.

Ett samarbete mellan:

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress: Röda vägen 1.
Telefon: 0771-921 921. Texttelefon: 010-123 50 00.

www.trafikverket.se

Polismyndigheten, Box 12256, 102 26 Stockholm.
Telefon: 08-40 190 00.

www.polisen.se